

امارت اسلامی افغانستان

وزارت صنعت و تجارت

معینیت امور صنعت و تجارت

ریاست عمومی امور تجارت

ریاست تجارت بین المللی

امريت دیسک ها

**تحليل وضعيت تجارت افغانستان طی برج جوزا سال 1404 و مقایسه ان با
برج جوزا سال 1403**

مقدمه :

تجارت افغانستان با جهان از اهمیت خاصی برخوردار است و نقشی اساسی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و سیاسی این کشور ایفا می‌کند. افغانستان به‌عنوان کشوری واقع در خشکی و در قلب آسیا، از دیرزمان به‌عنوان چهارراه تجارتی منطقه شناخته شده است. این موقعیت استراتژیک، امکان برقراری ارتباط میان بازارهای بزرگ آسیای جنوبی، آسیای مرکزی، خاورمیانه و حتی اروپا را فراهم کرده و افغانستان را به حلقه‌ای مهم در زنجیره تجارت جهانی تبدیل کرده است.

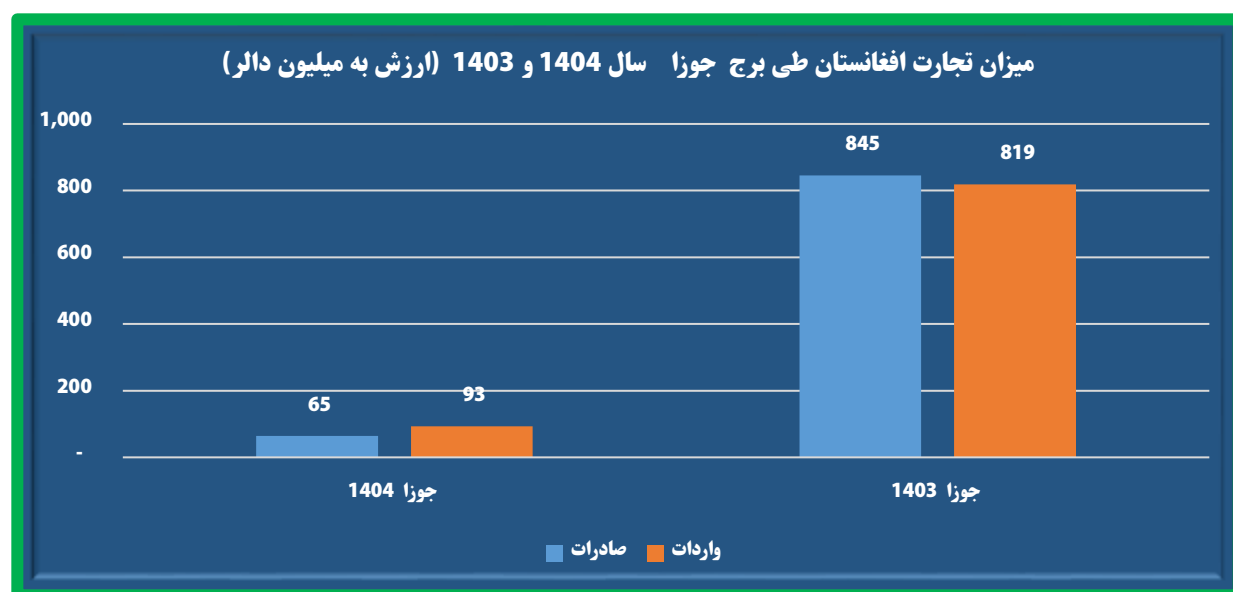
اهمیت تجارت افغانستان با جهان در چندین بُعد قابل بررسی است. از یک سو، صادرات کالاهایی مانند زعفران، میوه‌های خشک، سنگ‌های قیمتی و محصولات زراعتی می‌تواند درآمد ارزی کشور را افزایش دهد و از سوی دیگر واردات کالاهای فناوری‌های مدرن از کشورهای دیگر، زمینه‌ساز رشد صنایع داخلی، ایجاد اشتغال و ارتقای سطح زندگی مردم خواهد بود.

امارت اسلامی افغانستان تلاش کرده است از طریق گسترش روابط تجارتی با کشورهای منطقه و همسایگان مانند ازبکستان، قزاقستان، چین، پاکستان، ایران، روسیه اقتصاد افغانستان را در مسیر پایداری قرار دهد. در این میان، صادرات محصولات زراعتی مانند زعفران، انار، بادام، و میوه‌های خشک و همچنین بهره‌برداری از منابع طبیعی غنی مانند معادن زغال سنگ، سنگ تالک، سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، لیتیوم، آهن و مس، می‌تواند فرصت‌های اقتصادی جدیدی را ایجاد و به جذب سرمایه‌گذاری خارجی کمک کند.

همچنین، افغانستان به‌عنوان نقطه اتصال مسیرهای ترانزیتی مهم مانند کریدور لاجورد، راه ترانزیتی چابهار و پروژه‌های مرتبط با ابتکار "کمربند و جاده" چین، ظرفیت تبدیل شدن به یک شاهراه تجارتی منطقه‌ای را داراست. این موقعیت می‌تواند نقش افغانستان را در تجارت بین‌المللی تقویت کرده و به کاهش وابستگی به کمک‌های خارجی کمک کند.

با این حال، تحریم‌های بین‌المللی، نبود نظام بانکی قوی، کمبود زیرساخت‌ها از چالش‌های عمده تجارت افغانستان هستند. رفع این موانع و ایجاد سیاست‌های تجارتی مؤثر می‌تواند نه تنها به توسعه اقتصاد کشور کمک کند، بلکه تصویر افغانستان را در صحنه جهانی بهبود بخشد و جایگاه آن را به‌عنوان یک شریک تجارتی قابل اعتماد تثبیت کند.

میزان تجارت افغانستان طی برج جوزا سال 1403 و 1404 (ارزش به میلیون دالر)				
ش	شاخص ها	Indicators	جوزا 1404	جوزا 1403
1	صادرات	Exports	65	93
2	واردات	Imports	845	819
3	دوران تجارت	Trade Turnover	910	912
4	بیلانس تجارت	Trade Balance	(780)	(726)
5	سهم صادرات	Exports Share	7%	10%
6	سهم واردات	Imports Share	93%	90%

گزارش مقایسوی تجارت افغانستان طی برج جوزا سال 1404 در مقایسه با برج جوزا سال 1403 (ارزش به میلیون دالر)				
شاخص ها	جوزا 1404	جوزا 1403	تفاوت	فیصدي رشد/کاهش
صادرات	65	93	(28)	-30%
واردات	845	819	26	3%

دریافت ها :

تجارت افغانستان طی برج جوزا سال 1404 حدود 910 میلیون دالر بوده که حدود 65 میلیون دالر آن را صادرات و حدود 845 میلیون دالر آن را واردات تشکیل میدهد.

بیلانس تجارت افغانستان طی برج جوزا سال 1404 حدود منفی (780) میلیون دالر بوده که سهم صادرات در دوران تجارت حدود 7 فیصد و سهم واردات حدود 93 فیصد میباشد.

صادرات افغانستان طی برج جوزا سال 1403 حدود 93 میلیون دالر بوده و مجموع واردات حدود 819 میلیون دالر میباشد.

بعد از تحلیل به نظر میرسد که صادرات افغانستان طی برج جوزا سال 1404 در مقایسه با برج جوزا سال 1403 حدود 30 فیصد کاهش نموده که تفاوت آن حدود 28 میلیون دالر میباشد، و برعکس واردات افغانستان طی برج جوزا سال 1404 در مقایسه با برج جوزا سال 1403 حدود 3 فیصد افزایش نموده که تفاوت آن حدود 26 میلیون دالر میباشد.

کشور های عمده صادراتی افغانستان طی برج جوزا سال 1404		
ش	کشور	ارزش به دالر
1	پاکستان	29,249,348
2	هندوستان	12,757,741
3	قزاقستان	5,171,464
4	امارات متحده عربی	3,736,562
5	ازبکستان	3,090,764
6	ترکیه	2,282,484
7	چین	1,897,255
8	ایران	1,446,730
9	تاجکستان	1,062,030
10	عراق	479,469
11	امریکا	373,898
12	هالند	294,545
13	ایتالیا	289,496
14	المان	287,306
15	کانادا	259,572
16	قرقیزستان	253,434
17	ترکمنستان	226,944
18	انگلستان	187,682
19	بلژیم	186,756
20	استرالیا	185,089
مجموع بیست کشور		63,718,569
مجموع سایر کشور ها		1,041,337
مجموع صادرات		64,759,906

اقلام عمده صادراتی افغانستان طی برج جوزا سال 1404				
ش	HS.Code	جنس	مقدار به تن	ارزش به الر
1	27011900	ذغال سنگ	100,153	10,015,475
2	22029120	نوشابه انرژی	10,316	6,342,887
3	8062000	کشمش	3,261	4,406,638
4	9102000	زعفران	7	4,047,447
5	52030000	پخته محلوچ	3,934	3,441,765
6	13021220	هنگ	43	3,226,240
7	25262020	سنگ تالک	46,086	2,811,667
8	9093100	زیره	820	2,455,211
9	7070000	بادرنک	13,307	2,389,669
10	57	قالین و گلیم	399	2,016,629
11	7082000	لوبیا	1,315	1,957,452
12	8025200	پسته	134	1,894,030
13	8091000	زردالو	4,926	1,788,354
14	86090000	کانتینر ها	5,392	1,624,410
15	8021200	بادام	372	1,623,750
16	7134030	ماش خام	1,858	1,252,052
17	8131000	زردالو خشک	830	1,030,491
18	12119090	نباتات طبی	792	711,522
19	8028020	جلغوزه سیاه	30	519,626
20	73239310	دیگ بخار	263	498,794
مجموع بیست قلم صادراتی				54,054,109
مجموع سایر اقلام صادراتی				10,705,797
مجموع صادرات				64,759,906

دریافت ها:

مجموع صادرات افغانستان به بیست کشور عمده صادراتی طی برج جوزا سال 1404 حدود 63.7 میلیون دالر بوده که 98 فیصد مجموع صادرات را تشکیل میدهد و مجموع صادرات به سایر کشورها حدود 1.07 میلیون دالر بوده که 2 فیصد مجموع صادرات را تشکیل میدهد.

کشورهای برتر صادراتی افغانستان عبارت اند از پاکستان، هندوستان، قزاقستان، امارات متحده عربی، ازبکستان، ترکیه، چین، ایران، تاجکستان و عراق است.

مجموع بیست قلم عمده صادراتی افغانستان طی برج جوزا سال 1404 حدود 54 میلیون دالر بوده که 83 فیصد مجموع صادرات را تشکیل میدهد، و مجموع سایر اقلام صادراتی افغانستان حدود 10.7 میلیون دالر بوده که 17 فیصد مجموع صادرات را تشکیل میدهد.

اقلام عمده صادراتی افغانستان عبارت اند از ذغال سنگ، نوشابه انرژی، کشمش، زعفران، پخته محلوچ، هنگ، سنگ تالک، زیره، بادرنک، قالین و گلیم میباشد.

کشور های عمده وارداتی افغانستان طی برج جوزا سال 1404		
ش	کشور	ارزش به دالر
1	ایران	226,971,847
2	امارات متحده عربی	159,226,201
3	پاکستان	131,012,037
4	چین	68,675,086
5	ترکمنستان	42,325,077
6	ازبکستان	52,863,402
7	قزاقستان	26,098,084
8	روسیه	46,924,287
9	هندوستان	23,525,869
10	مالیزیا	11,727,532
11	المان	11,572,123
12	ترکیه	7,478,206
13	تاجکستان	5,187,531
14	جاپان	5,671,247
15	قیرغیزستان	6,902,379
16	کوريا	4,345,056
17	اندونیزیا	2,108,767
18	ویتنام	2,812,209
19	فرانسه	143,313
20	بلاروس	739,120
مجموع بیست کشور		836,309,372
مجموع سایر کشور ها		8,914,233
مجموع صادرات		845,223,605

اقلام عمده وارداتی افغانستان طی برج جوزا سال 1404				
ش	HS.Code	جنس	مقدار به تن	ارزش به ال
1	27101910	دیزل	110,771,269	88,628,132
2	27101220	پترول	63,436,252	50,747,263
3	87089520	پرزجات موتر و ماشین آلات	23,386,431	40,582,825

43,228,208	21,780,624	منسوجات کتان	53091900	4
45,616,046	152,044,000	ارد گندم	11010000	5
48,796,166	97,579,494	گاز طبیعی	27111100	6
38,410,920	22,602,654	ماشین آلات و وسایل برقی اجزا و قطعات آنها	84	7
22,788,080	36,691,152	روغن خوراکی	15	8
39,767,736	426,763,338	سمنت	25232110	9
24,147,279	5,914,723	دست گاه های برقی و قطعات ان	85	10
21,022,471	33,038,842	برنج سیله	10063000	11
19,339,721	29,360,318	سایر اهنک (سیخ گول)	72081000	12
24,118,229	5,938,714	ادویه طبی	30049000	13
15,678,248	39,226,128	شکر	17019900	14
10,234,235	2,732,464	موتورهای نیز رفتار	8703	15
9,053,075	1,781,366	سکرت	24022000	16
15,156,676	9,076,056	سولر	85414000	17
10,551,124	12,521,178	تایر و تیوب	4011	18
9,312,754	3,197,988	البسه جدید	98016000	19
6,012,544	6,012,544	تیل تی یک	27101210	20
583,191,732		مجموع بیست قلم وارداتی		
262,031,873		مجموع سایر اقلام وارداتی		
845,223,605		مجموع واردات		

چالش ها :

1. نبود زیرساخت های مناسب بسیاری از مناطق به زیرساخت هایی مانند جاده ها، بنادر، و خطوط ریلی مجهز نیستند که مانع از گسترش تجارت می شود.
2. تحریم های بین المللی و محدودیت های مالی ارتباط محدود با سیستم بانکی جهانی و عدم اعتماد سرمایه گذاران خارجی، جریان سرمایه گذاری را کاهش داده است.
3. عدم تنوع در اقتصاد اتکای شدید به صادرات مواد خام (مانند سنگ های قیمتی و زعفران) و نبود صنایع پیشرفته.

راه حل ها

1. تقویت زیرساخت ها، دولت می تواند با جذب سرمایه گذاری داخلی و همکاری با کشورهای همسایه برای ساخت و توسعه زیرساخت ها اقدام کند.

2. توسعه همکاری‌های منطقه‌ای، استفاده از مسیرهای تجارتي با کشورهای همسایه (مانند پاکستان، ایران، چین و آسیای میانه) و تقویت تجارت منطقه‌ای.
3. تنوع‌بخشی به اقتصاد تمرکز بر توسعه بخش‌های دیگر مانند سیاحت، زراعت، صنایع دستی و تولیدات داخلی.
4. استفاده از ظرفیت‌های داخلی بهره‌برداری از منابع طبیعی، زراعتی و معادن به صورت پایدار و با هدف تولید محصولات صادراتی.
5. تسهیل تجارت دیجیتال توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات برای تسهیل تجارت آنلاین و جذب مشتریان بین‌المللی.

نوت : واردات برق شامل مجموع واردات نمی باشد.

منبع : سیستم اسکودا